

Virtuální realita v ergoterapii hospitalizovaných onkologických pacientů: roční zkušenost se systémem VR Vitalis

Virtual reality in occupational therapy for hospitalized oncology patients: one-year experience with the VR Vitalis system

David Tesařík^{1,2}

¹ Katedra informačních a komunikačních technologií v lékařství, Fakulta biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze

² Nemocnice sv. Alžběty na Slupi, s.r.o., Praha

ABSTRAKT

Úvod: Virtuální realita (VR) umožňuje opakovaný a cíleně nastavitelný trénink s okamžitou zpětnou vazbou. V onkologické rehabilitaci může doplnit ergoterapii zaměřenou na funkci horní končetiny a soběstačnost.

Cíl: Popsat využití, přijatelnost a limity systému VR Vitalis u hospitalizovaných onkologických pacientů a explorativně zhodnotit změny výkonu a funkčních schopností.

Metodika: Deskriptivní hodnocení zahrnovalo 30 pacientů ve věku 55–82 let zařazených během jednoho roku: 12 s karcinomem prsu, 8 s karcinomem prostaty, 6 s onkologickým onemocněním centrálního nervového systému a 4 s jinými onkologickými diagnózami. Individualizovaná ergoterapie s VR trvala přibližně 30 minut a byla plánována pětikrát týdně; termíny se přizpůsobovaly vyšetřením a výkonům. Program dokončilo všech 30 pacientů. Sledována byla změna systémem zaznamenávaného výkonu u téhož pacienta při opakování stejných úloh a zvládání vyšší obtížnosti. Podle klinické indikace byly využity goniometrie, dynamometrie síly stisku a hodnocení aktivit denního života (ADL). Přijatelnost byla zjišťována neformalizovanou ústní zpětnou vazbou.

Výsledky: V systémových datech byl při opakovaných terapiích pozorován nárůst výkonu ve stejných úlohách a zvládání vyšší obtížnosti. Individuálně indikovaná klinická hodnocení zachytila zlepšení aktivního rozsahu pohybu, síly stisku, koordinace, úchopu a manipulace, u části pacientů také soběstačnosti v ADL. V neformalizované ústní zpětné vazbě se všech 30

pacientů vyjádřilo pozitivně. Závratě se vyskytly u 2 pacientů a nevolnost u 1; obtíže byly přechodné a s adaptací ustoupily. Únava nebyla pozorována.

Závěr: VR Vitalis byl v popsaném souboru proveditelným a dobře přijímaným doplňkem ergoterapie. Vzhledem k heterogenitě souboru, absenci kontrolní skupiny a individuálně indikovaným hodnocením nejde o důkaz účinnosti. Vhodné je prospektivní hodnocení s jednotnými funkčními výstupy a standardizovaným sledováním tolerance a nežádoucích účinků VR.

Rozsah abstraktu v českém jazyce 1200–2000 znaků (včetně mezer).

Klíčová slova v českém jazyce: virtuální realita; ergoterapie; onkologická rehabilitace; funkce horní končetiny; aktivity denního života.

KONTAKTNÍ ADRESA AUTORA

Ing. David Tesařík, Nemocnice sv. Alžběty na Slupi, s.r.o., Praha, david.tesarik@alzbeta.cz